

”مەيىر جەتكىزۈ جىنالىسى، كوڭىل ورنىقىرۋ جىنالىسى، داۋى سەنمىن بەگەمدەيتىن جىنالىس“

_____ تۇناس رايونىنىڭ خالىقتىق شارۋاشلىقلىتى جوعارى ساپالى دامىتۋ جىنالىسىنان ەستەلىك

□ **انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتنىڭ تىلشلىەرى يۇي جياڭيان، تويما**

11 – ايدىڭ **10** – كۇنى، قىس باسى بولغانمەن، شىنچىياڭداىى خالىقتىق كاسىپورنىشلاردىڭ جۇرەگىن جىلى اعىسى تولقتا بەردى.

سول كۇنى شىنچىياڭ خالىق ساراينىدا جوعارى دەڭگەيلى ‘بىىر ‘ماجلىس — تۇتاس رايونىنىڭ خالىقتىق شارۋاشلىقلىتى جوعارى ساپالى دامىتۋ جىنالىسى اشىلدى.
اۋتونومىيالى رايونداىى جايلىلق مەنىشككە جاتپايتىن شارۋاشلىق قايدراتكەرلەرى جۇڭگوشا سوتسىيالىزم دىسەتەرنىڭ تاڭداۋلى قۇردىلىسىشلارنىان **100** ادام ماداقتالىپ، سىلانپ، اناعۇرۇلم كوپ خالىقتىق كاسىپورنى تىجارااتشىلارنىڭ ۇلگىلەردى كورپ، كۇرەس نىساناسىن اناعۇرلىم ايقىنداۋىنا مۇمكىندىك جاراتتى.

سونمەن بىرگە، جىنالىس اۋتونوھەيالى رايوندىق پارىتكوم مەن ۇكىمەتنىڭ جۇقتا باسىپ تاراتقان «شىنچىياڭ ۇيغۇرلىقتىڭ دامۇىن، زورايۇن جەبەۋ جوندەگى ‘بىرقاناشا ساياساتتىق شارالاردىنىڭ» باىتى مازمۇنىن تانىستىرىپ، خالىقتىق شارۋاشلىقتىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرلىەتەنن كۇشىنى سىگىنال تاىراتتى.

‘ماجلىس الاڭىندا شاپالاق’ ئۇنى ۱۴لىسىن – الى كوتەرىلىپ، قويۇ سۇيىسىپەنىشلىك ايگىلەندى. خالىقتىق كاسىپورىنىشلاردىڭ جىگەرى تاسقىنداپ، سەنمەدرى بەگەمدەلدى.

”بۇل ‘بىر مەيىر جەتكىزۋ جىنالىسى، كوڭىل ورنىقىىرۋ جىنالىسى،

دامۇ سەنمىن بەگەمدەيتىن جىنالىس بولدى“.

”جىنالىس شىن سۇيىسپەنىشلىك، ادال نىيەتتى بەينەلەدى، شىعارلغان ساياتىقتىق شارالاردىڭ سالماىى باسم“.

” ايىنەك ەسكىتى‘، ‘اينالماي ەسكىتى‘، ‘سەرىيەيلى ەسكىتى‘ بۇزۇپ، شىنچىياڭ خالىقتىق كاسىپورنىداردىڭ دامۇىنا اناعۇرلىم تاماشا ورتا جاراتۇدا“.

”سەنىم التىنىان دا ماڭغزدى، بۇگىنگى جىنالىس ادامدى جەلىپىندىرىپ، خالىقتىق كاسىپورنىشىلاردىڭ ۇزاق ۋاقىت شىنچىياڭغا تامىر تارتىپ، ‘ورنىس اشا العا ىلگەرلىەيتىن سەنىمدەرىن بەكەمدەدى“.

”جۇڭگو (شىنچياڭ) ەركىن ساۋدا سىناق رايونىنىڭ ماڭدايشالىق اشىپ قۇرلىۋى سىندى دامۇ ورايىن مىقتىى يگەرىپ، خالىقتىق كاسىپورنىدار اناعۇرۇلم تۇردە قولايلى ساتەن پايداىلانپ العا سىنان ويداعىداي پايداىلانپ، ەرەكشە، باسىمدىققا يىە كاسىپ سىيالالارنى ورنالاستىرىپ، ‘8’ ئمرى كاسىپ سالاسى شوعىرى‘ قۇرىلىسىنان سالىسىپ، ۇكەمەت پەن كاسىپورنىداردىڭ قاتاز جۇرۇنىە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك“.

_____ تاماشا شارۋاشلىق – ساۋدا ورتاسى — خالىقتىق كاسىپورنىدار دامۇىنىڭ سەنىم قاينارى. كاسىپورنىداردىڭ ۇسىنىسىن مۇقيات تىڭداپ، كاسىپورنىداردىڭ ناقتى ارمان – تىلەگىن ۇعىسىپ، كاسىپورنىدار مەن ۇكىمەتنىڭ بايىلانس ارانسىن ىركەلىسىزدەندىرگەن شىنچىياڭ سوڭغى جىلدارى اۋتونومىيالى رايونىنىڭ خالىقتىق كاسىپورنىدار اڭگىمە ‘ماجلىسى،

اۋتونومىيالى رايونىنىڭ كاسىپورنىشىلار اڭگىمە ‘ماجلىسى، خالىقتىق كاسىپورنىداردىڭ وڭتۇستىك شىنچىياڭنىڭ دامۇىنا كۇش ۇستەۋ، ىلگەرلىەتۋ جىينالىسى، شىنچىياڭ كاسىپورنىدارى ەتورعالار بەتپە – بەت كەڭەسۇ اڭگىمە ‘ماجلىسى قاتارلىلاردى رىكەس – تىرگەس اشىپ، دامۇ ۇلى جوسپارىن بىرگە اقىلداستى.

”ساۋداگەرلەر مەن ەتەنە بولىپ، كاسىپورنىعا مەيىر جەتكىزىپ، كاسىپورنىعا ساياتىن قىزمەت وتەۋ جاعىندا ۇزدىكسىز كۇش سالامز“.

جىلى شىنچىياڭدا **20** مىللىيارىد يۋان قارىجى قوسۇدى ورنىنداۋ نەگىزىندە، يىىل تاى **20** مىللىيارىد يۋاننان استام قارىجى قوسامز“.

قازىر قالىڭ خالىقتىق كاسىپورنىدار شىنچىياڭنىك ەكونومىكالىق دامۇىنىڭ ماىڭىزدى ترەگىنە، قازىنا – سالىق كىرىسىنىك ماڭىزدى قاينارىنا، جۇمىستاندىرۇدى كەڭەيتۋدىڭ ماڭىزدى ارانسانىا اينالىپ، دامۇدى ىلگەرلىەتۋ، جۇمىستاندىرۇدى ارتتىرۋ، علمىم – تەحنىكادا جاڭخالىق اشۇ، خالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ، ۇلتتار نىتتىماعىن جەبەۋ سىياقتى جاقىناردا ورنىن باىسۇعا بولمايتىن رول اتقارۇدا.

الايدا، قازىر رايونىمىزداعى خالىقتىق كاسىپورنىداردىڭ دامۇدا ۴الى دەكەيىىر قىيىنشىلىقتار مەن ماسەلەلەرگە

مەملەكەتتىك جوعارى، جاڭا تەحنىكادا كاسىپورنى رەتىندە، اۋتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم مەن ۇكىمەتنىڭ تۇرلى شەشىم ورنالاستىرۇلارىن ىشكەرلىەي تىياناقتاندىرىپ، شىنچىياڭنىڭ قازىرىگى اسا تاماشا دامۇ ورايىن مىقتى يگەرىپ، دۇنيە جۇزىندەگى وزىق باىسەكەلىك قۇانقتا يىە جاسىل، تومەن كومىىر قىشقىل گازدى اينالماي ەكونومىكا كاسىپ سالاسى شوعىرىن باۋلىپ، شىنچىياڭنىڭ وسىزىلماىندانعان كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىنا جەتەكشىلىك ەتۋگە، جۇمىستاندىرۇدى جەبەۋگە، علمىم – تەحنىكادا جاڭخالىق اشۇدى ىلگەرلىەتۋگە بەلسەندى ۇلەس قوسامىز.

شىنچىياڭ شىياڭشىڭ جاڭا ماتەرىيال علمى – تەحنىكا شەكتى سەرىكتەستىگى — قۇمىل قالاسىنىڭ ساۋداگەر شاقىرىپ قارىجى نەگىزۋىمەن كەلگەن ئمرى نىيىتى جاڭا ماتەرىيالدار جوعارى علمىم – تەحنىكا كاسىپورنى. ”جۇڭگو (شىنچىياڭ) ەركىن ساۋدا سىناق رايونى قۇرىلىسىنىڭ دامۇ ورايىن مىقتى يگىرىپ، شىنچىياڭنىڭ ‘8’ ئمرى كاسىپ سالاسى شوعىرى‘ قۇرىلىسىن ارقاۋ ەتىپ، ‘بىز ەلەمدىك ئىقال كۇشىنە يە تىپان تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزىدەگى باس كاسىپورنىن تۇلعالايمىز“.

اتالغان سەرىكتەستىكنىڭ القا باىستىعى شىياۋ جىحاي تولىق سەنىمەن وسىلاي ەدەدى.

ۇتىمدى ورايدان پايداىلانىپ،

تىلڭ بەلەسكە كوتەرلىەپىك. قازىرى شىنچىياڭ ەكونومىكاسى جوعارى ساپالى دامۇدىڭ ەڭ جاقسى وراي مەزگىلىنە ‘دوپ كەلدى، خالىقتىق شارۋاشلىقتىڭ دامۇ بولاشاعى اناعۇرلىم كەڭ.

تۇتاس جاڭاشا قاتىناسىن ورناتۇدى ىلگەرلىەتپ، خالىقتىق كاسىپورنىدار دامۇدا ‘دوپ كەلىپ وتىرعان ”اينەك ەسىكتەردى“، ”اينالما ەسىكتەردى“، ”سەرىپەيلى ەسىكتەردى“ تالقانداپ، خالىقتىق كاسىپورنىداردىڭ بەلسەندىلىگىن، جاسامپازدىعىن تولىق جۇمىلدىرىپ، خالىقتىق شارۋاشلىقتىڭ تىڭ جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرلىەتۋدەگى ات سالىسۇ دارەجەسى مەن ۇلەس قوسۇ مولشەرىن كۇش سالا جوعارىلاتۇ كەرەك.

اۋقىدى يگەرىپ، ورايدى قولدان جىبەرەمۇ كەرەك. قالىڭ خالىقتىق كاسىپورنىدار، اسىرەسە، خالىقتىق كاسىپورنىدىشلار، ‘سوز جوق، شىنچىياڭنىڭ دامۇى ‘دوپ كەلگەن كەلەلى ورايدى جەتەتانىپ، ”مەملەكەتنىڭ زور ‘مىسىن“ كوۋكەيدە ساقىاپ، تۇناس رايونىنىڭ كەلىلى جاعدايىنا بويسۇنۇى، قىزمەت وتەۋى؛ تارتىپكە، زاڭعا قاتاڭ بويسۇنىپ، مەن قوعامعا قارىمىجى قاينارىپ، خالىقتى وزەك ەتكەن دامۇ يدەپاسىن ساناىلى تۇردە امالىياتنا ايگىلەپ، ىدىمەن بايعاندار كەيىن بايىتىندارعا جەتەكشىلىك ەتۋ، بىرگە بايۇدى جەبەۋ جاۋاپكەرىشلىك سەزىمى مەن بوردىشىلىق سەزىمىن كۇشەيتىپ، كاسىپورنىشلار رۇخى، ‘داۋىر ەر جۇرەكتەرى رۇخى، قۇرىلىسىشلار سۇيىسپەنىشلىگى ارقىلى شىنچىياڭ سىندى قارىجى قوسىپ، شارۋاشلىقتى گۇلدەندىرۇدىڭ قۇتى مەكەنىندە شۇغىلالى نائىچەلەر جاراتىپ، جاڭا جورىقتا كورىكتى شىنچىياڭدى اناغۇرلىم ويداعىداي قۇرۇعا خالىقتىق شارۋاشلىقتىڭ كۇشىن قوسۇ كەرەك.

انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتىنىڭ ‘تىلشىسى لىۋ شىياڭ **11** – ايدىڭ **10** – كۇنى ۇرىمجىدەن خابارلايدى. جۇقتا اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىي، قازىنا – ەكونومىكا كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۇشى سى جاك چۇنلىن ‘ۇرىمجى قالاسىنىڭ، حوتان ايماعىنىڭ جانە بايىنىمولىين موغۇل اۋتونومىيالى وبلىسىنىڭ نىڭ ‘ىششارا جولى تاسىمال كاسىپورىندارىنا، جولى تاسىمالىن جىلجىمالى باقلاۋ – تىزگىندەۋ تۇعىرى كاسىپورىندارىنا ىشكەرلىەي بارىپ، اۋتونومىيالى رايوندىق قاتىناس – تاسىمال مەڭگەرەمەسى، قوعام حاۋپىسىزىدىگى مەڭگەرەمەسى قاتىناس ساقىشى باس اتىرەتى سىياقتىلارعا بارىپ، جولى تاسىمال كاسىپورنىدارنىڭ ‘وندىرىس حاۋپىسىزىدىگىن باسقارۇ، جولى قاتىناس حاۋپىسىزدىگىن باقلاۋ – باسقارۇ سىياقتىلار جولىندە تەكسەرۇ – زەرتتەۋ جۇرىگىزىپ، حاۋىپ – قاتەر، كومهسىكى كىناراتتاردى تەكسەرىپ، ورتاعا قويىپ، قىزمەت شاراسىن كەمەلدەندىرىپ، جولى قاتىناس ‘وندىرىس حاۋپىسىزدىگى قىزمەتنى تەرىدەتۇدى، ناقتىلاندىرۇدى ىلگەرلىەتتى.

جاڭ چۇنلىن بىلاي دەپ باساراپتەدى: باس شۇجى شى جىينىڭنىڭ ‘وندىرىس حاۋپىسىزدىگى جولىندەگى ماڭىزدى بايىمىداۋلارىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تىياناقتاندىرىپ، اۋتونومىيالى رايوندىق **10** – كەزەكتى پارىتكومنىڭ ‘ۇشىنىشى، بەسىنىشى، الەتتىشى، جەتتىشى، سەگىزىنىشى، توعەزىنىشى جاپلى ماچلىستەرنىڭ قىزمەت ورنالاستىرۇلارى بوپىنىشا، خالىقتى بارنىەن جوعارى قويۇعا، ‘ومىردى بارنىەن جوعارى قويۇعا تاباندى بولپ، قاينارىنان باسقارۇدى قاتاپتىپ، ەلەۋلى، ەرەكشە ۇلكەن جولى قاتىناس حاۋپىسىزدىگى شىرعالاڭدارنىڭ تۇلۇنىنان باتىل ساقىتاىۋ كەرەك. ساپاسى دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، قىزمەت سىتىلىن جاقسارتىپ، ‘بىرىنىشى

جاڭ چۇنلىن ‘ۇرىمجى، حوتان جانە باىىنعولىىن وبلىسىنىدا نەكىسارۇ. زەرتتەۋ جۇرىگىزگەندە بىلاي دەپ باساراپتەدى

قاينارىنان باسقارۇدى قاتاپتىپ، جولى قاتىناس ۇلدىرىس حاۋپىسىزدىگىن كۇشەيتۋ كەرەك

شەپكە ىشكەرلىەي بارىپ تەكسەرۇ – زەرتتەۋ جۇرىگىزىپ، جۇمىس باىسندا قىزمەت سىتەپ، ماسەلەلەر – دى، كومهسىكى كىناراتتاردى ىشكەرلىەي تاۋىپ، رەتتەۋ – تۇزەتۋ شاىرالارىن دەر كەزىندە تىياناقتاندىرۇ كەرەك. جاۋاپكەرشلىك ارقاللاۋدى قاتاپتىپ، باقلاۋ – باسقارۇ تەبىئىن ارتتىرىپ، باقلاۋ – تىزگىندەۋ تۇعىرىنان ويداعىداي پايداىلانپ، باقلاۋ – باسقارۇ ۇلگىسىنىڭ جالاڭ تۇردە شىرعالاڭىنان كەيىن ‘بىىر جاقىتى ەتۇدەن شىرعالاڭىنان بۇرىن الدىن الا ساقىتاندىرۇعا، شىرعالاڭ بارسىنىدا باقلاۋ – باىس قارۇعا، شىرعالاڭىنان كەيىن ‘بىىر جاقىتى ەتۋگە قاراي بۇرىلىس جاساۋىن ىلگەرلەتۇ كەرەك. جولى تاسىمالى كاسىپورنىدارنىڭ نەگىزگى تۇلعالىق جاۋاپكەرشلىگىن قاتاپتىپ، ناقتىلاندىرىپ، ىشكى جاقىتان باسقارۇدى كۇشەيتىپ، ئتۇرلى ‘وندىرىس حاۋپىسىزدىگى ئالاپتارىن قاتاڭ تىياناقتاندىرۇ كەرەك. قاتىناس حاۋپىسىزدىگى جولىندەگى ساقىتاندىرۇ تارىبەسى باۋلۇىن كۇشەيتىپ، اۋتونومىك كولىك جۇرىگىزۇشلىرىدىڭ زاڭ تانىمىن، حاۋپىسىزدىك تانىمىن جوعارىلاتۇ كەرەك.” ەكى ئتۇرلى جوللاۋشلار اۋتوبۇزى، قاتەرلى زاتتاردى تاسىتىن اۋتوكولىك، جۇك اۋتوكولىگى، مېنىۋس“ سىياقتى ‘تۇپىندى اۋتوكولىكتەردى ‘جىتتى قاداعالاپ، ‘ونىمەدى باسقارۇ – تىزگىندەۋ شارالارنى قولدانپ، ”كىناراتى بار“ اۋتوكولىكتەردىڭ جولعا شىمۇنالى قاتاڭ ساقىتاىۋ كەرەك. تۇرگە ايرىپ جەتەكشىلىك ەتۇگە، دالەھ – ۴دال شارا قولدانۇعا تاباندى بولپ، جولى حاۋپىسىزدىگى كومهسىكى كىناراتتارىن ‘بىىر – بىرلەپ تەكسەرۇدى، باسقارۇدى كۇشەيتىپ، جولى قاتىناسنىڭ ماندىك حاۋپىسىزدىك دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ ‘ومىرىنىڭ، مال – مۇلىكىنىڭ حاۋپىسىزدىگىن شىنايى قامەتنامسىز ەتۇ كەرەك.

شىنچىياڭ قۇرىلىس قارىجى قوسۇ توبى شەكتى سەرىكتەستىگى ماڭدايشالىق اشپ قۇرىلدى

قارىجى قوسۇ توبى شەكتى سەرىكتەسى تىگىنىڭ ماڭدايشالىق اشپ قۇرىلۇى شىنچىياڭ مەن كۇاڭدۇڭ سىندى ەكى جەردىڭ كاسىپ سالاسى ارقىلى شىنچىياڭغا كومهكتەسۇ جەتتىسكتەرىن تەرەڭدەتۇدەگى، شىنچىياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن جۇزەگە اسىرۇنا قولداۋ كورسەتۇدەگى پارمەندى شاىراسى.

شىنچىياڭ قۇرىلىس قارىجى قوسۇ توبى شەكتى سەرىكتەستىگى — كۇاڭجوىۋ قالالىق قۇرىلىس توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ تولىق قارىجىلى بولىشە سەرىكتەستىگى، ىنجەنەرىيا قۇرىلىسى، جاڭا ماتەرىيال جانە زەرتتەۋ – اشۇ، وسى زامانىعى قالاجانە قىزمەت وتەۋ سىندى **3** ۇلكەن نەگىزگى تىجارات بولىگى، تىرەكەلگەن كاپىتال سوماسى **6** مىللىيارىد **700** مىللىيون يۋان. قازىر بۇل سەرىكتەسى تىك قاشقار كونه‘ىشار كۇاڭجوىۋ خالىقارالىق ساۋدا بازارى شەكتى سەرىكتەستىگى، شىنچىياڭ چىانكۇن چىانكۇن نەرىيا قۇرىلىس توبى شەكتى جاۋاپكەرىشلىك سەرىكتەستىگى سىياقتى **4** سەرىكتەستىكنىڭ جارىنا ۇقىسى مەن مال – مۇلكىن اينلدىرۇ قىزمەتىن باىستادى ‘ارى اسۇ ايماعى، بايىنعولىن موغۇل اۋتونومىيالى وبلىسى سىياقتى جەرلەردە سەرىكتەستىك قۇرۇدى جوسپارلادى.

ۋاڭ گاك ماڭدايشالىق اشۇ سالتىنا قاتىناسىتى.